

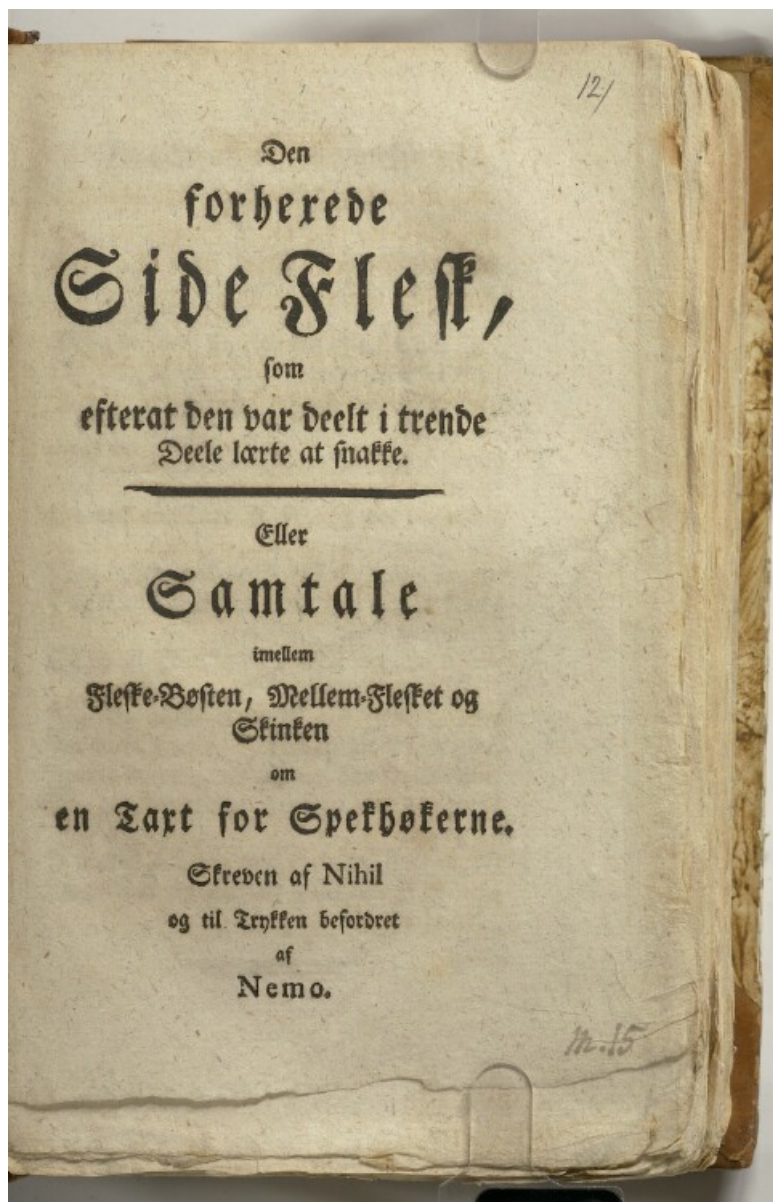
Titel: Den forhexede Side Flesk, som efterat den var deelt i trende Deelee lærte at snakke. Eller Samtale imellem Fleske-Bøsten, Mellem-Flesket og Skinken om en Taxt for Spekhøkerne. Skreven af Nihil og til Trykken befordret af Nemo.

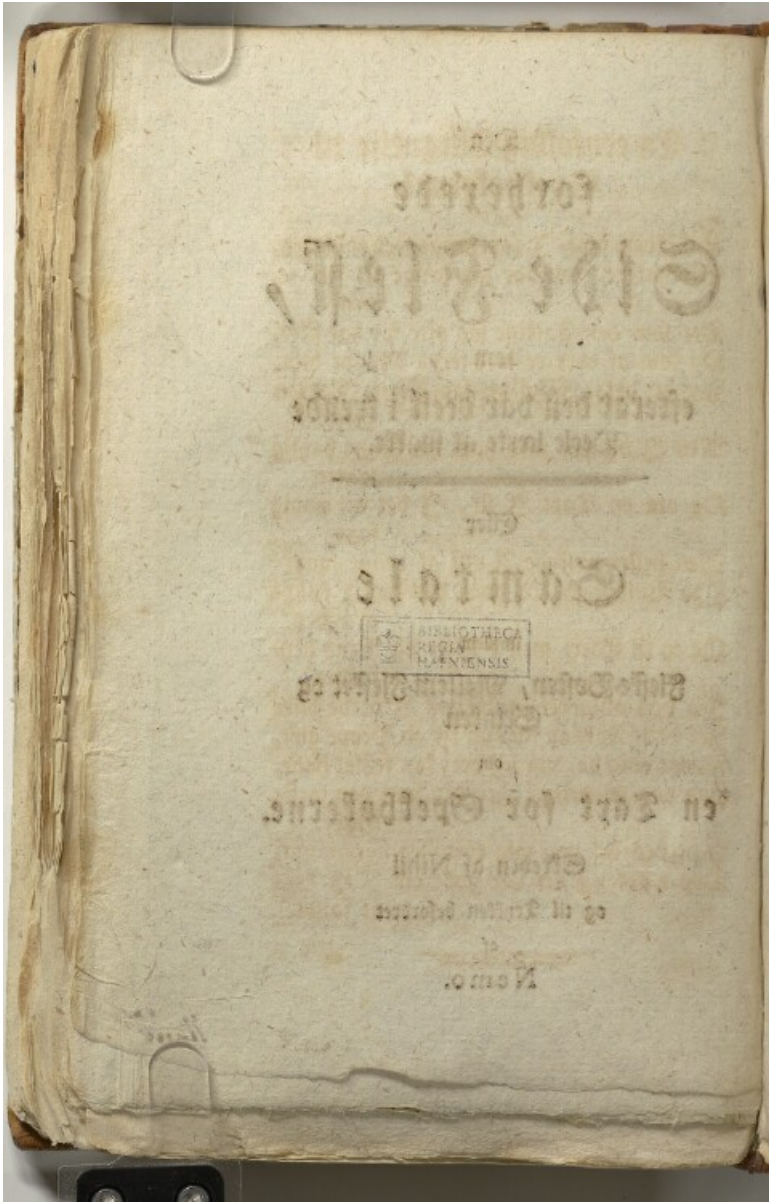
Citation: "Den forhexede Side Flesk, som efterat den var deelt i trende Deelee lærte at snakke. Eller Samtale imellem Fleske-Bøsten, Mellem-Flesket og Skinken om en Taxt for Spekhøkerne. Skreven af Nihil og til Trykken befordret af Nemo.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 15*, ?, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/catalog/tfs-texts-1_015-shoot-workid1_015_012/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 15

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

En eenfoldig Tilsegnelse til Spekhøferne!

Til Eder, fede, I, som lange feed er bleven,
Spekhøfere, som har saa lange til Jer re-
ven

Det som den Fattige saa ofte for har lidt,
Dg som af eder er med feede Munde bidt.

Jer er det, Nihil vil saa gierne Taxten
sætte,

Men I vil vist med ham om denne høysig
trætte.

Dg om en Taxt I vil, I det vel nodig
saae,

Men heller ønskede I vist at denne laae
Paa Balbye-Bakke, hvor den hastig kunde
brandes.

Dg en til Eder, men i Veir og Wind hen-
sendes,

Jeg dog alligevel, endskiont I vrede blier
Jer dette Forslag nu kun til en Prove gier.
Forlad mig da, om jeg deri kan fejlet have,
Jeg dog vil bringe Jer den som den første
Gave.

I vredes vel paa mig fordi jeg siger sandt,
Dog troer jeg det var godt om I til den-
ne sandt.

Fleske-Sidens Samtale.

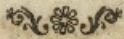

Nu har jeg lært at snakke, thi jeg er ble-
ven forhøret, havde jeg kundet snakke for-
hen, da skulde got Folk forlange siden ha-
ve faaet noget Nytt at viide, men det er
dog got at jeg engang har lært det, og
følgelig kan jeg nu som Fleske-Boste be-
nytte mig af Lejligheden.

Mellemflesket.

Hvad nyt Kammerat? Vilde du for-
tælle; du maa vide, at du ey er, eller skal
være allene om at snakke, jeg vil og snakke
med, da jeg har baaret Prisen i saa man-
ge Aar, haaber jeg ogsaa endnu at behol-
de den.

Skins

Skinken.

J ere Galne begge toe, viiber at jeg vil snakke med. J tænker vel fordi J ere forbed mig, saa vil J have Eren; Ney holdt J skal være saa god at Dantse efter min Pibe, jeg har Herredømmet, vil J nægte mig det, saa maa J vide, at jeg som en god Siellandsk Skinke har ofte tient paa Herstabs Borde i steden for en Westphalisk.

S. Bøsten.

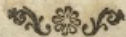
Ey kiere Skinke! J skal ey giøre Jer saa tyk af det, at man har næret got Folk med Jer, som ey har forstaaet det bedre end at alle Ting var sandt som man snakkede for dem, og det som andre med en alvorlig Mine soy for dem.

Mellemstøt.

Hvor meget faaer vel min Hr. Spekhoker for Pundet af Jeres Flesk? Jeg er forvissat om at han faaer en Skilling mere for Pundet af mit end af Ederes.

Skinken.

Hør nu Praleren, nu kommer han igien han vil have Eren fordi han giælder en Skilling meere Pundet end vi, og dog ved han ey at vi ere hans Overmand, han kan ey engang tænke saa meget, at han

Kan indsee at For- og Bagdeelen af Siden
ere de beste, og at vi forhen har baaren
ham fra og til sit Hiem.

S. Bøsten.

Hvad Polkeren ere I Galne begge
toe, jeg er første Mand i eders Rang, I
maae ey agte mig saa ringe fordi jeg har
nogle flere Been end I, thi I maa vide
at jeg gjør min Herre ligesaa god Tiene-
ste som I gjøre.

Mellemflesket.

Har du Been saa har jeg Flesk, og
det er jo dog altid bedre at have Flesket
end Benene, og desuden er jeg federe og
bedre tjenlig for den Fattige end I.

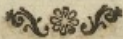
Stinken.

Men diid Mellemflesk at det seebe
qvalmer for Hiertet, og at dit Flesk ey er
saa Lekkert som mit.

S. Bøsten.

Ja Broer Skinke, det er vist nok
sandt, lad os toe ikkun først blive enige,
saa skal vi nok siden tvinge Mellemflesket
til at tie med sin høye Priis og store
Fordeel, som hans Hr. Spekhofet har havt
af ham.

Mels

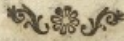
Mellemflestet.

Vil I tvinge mig, ja i har Lids nok, min Hr. Spekhøker veed nok at flere Jer saa nær af, saa at I ey skal beholde meget Flest paa Jer andet end Been, og hvad vil I da vel rose Jer af, thi da blive I jo begge to regnede til mig i Dagten.

Stinken.

Det var jo stor Skam om han vilde giøre det, allerhelst da du roser dig af din høye Priis, thi det kunde man jo ey kalde andet, end paa en listig Maade at narre den Fattige, nemlig baade din Hr. Spekhøkers fattige Medborgere, af hvilke i denne Tid ey ere faae som maa berige ham, saavel som den stridbare Soldat, som dog vist ey faaer mange gode Ord, men som oftest ilde Svar, ja den med som arbejder i Dagten og vist heller ikke har mange Skillinger til overs, men som dog maae have noget at saule Brodet ned med; thi endskjønt de ere Fattige saa behøve de jo dog ogsaa noget til deres Brod, og da kunde man jo sige at din Hr. Spekhøker, var ey bange for at blive indstevnet for Argi Domstoel, for at høre Samvittighedens Vidnesbyrd.

S. Bøsten.

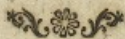
Du har dog vel aldrig lært at kiende
Argi Bibne? siden du lærte at snakke, og
ligesaa lidet troer jeg at vor Hr. Spekto-
ker kiender til det, ney jeg troer snarere
at han siger, som hiin sagde: wen ich dir
nur haben kan, det obrige har saa lange
Tiid.

Mellemfæstet.

Deri har du Ret, jeg tænker det
samme, nemlig at vores Hr. Spekto-
ker har saa stor en Samvittighed som en
Slagter Hund, thi den har ingen, men
hiin har en, endskiont den af ham stælden
bruges; thi dersom han brugte den oftere,
da tillod den ham ey, at udsue den Fatti-
ge saa meget som han gior, ja snart skul-
de jeg troe at han er bange for den skal
slides op, thi han har kun en, derfor har
han jo Aarsag nok til at spare paa den,
ja han veed vel at naar den er opslidt,
han da ey kan for alle sine Fitteskillinger,
Kiobe sig en anden.

Stinken.

Her i maae jeg vel være enig med
Ter, thi dersom de brugte Samvittighe-
den meget, kneeb de ey saa meget paa
Bæg-

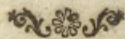
Bægten som de gjøre, saa at den Fattige ofte seyler nogle Lod i Bægten, og dog alligevel raaber de paa, at de paa hvert Lis pund, som de skiære ud, taber et Pund; men det maae nok være dem, som bruger Sambittigheden meget, der taber derved, eller i det mindste dog bruger noget af den. Men for at blive enige, saa lad os ey mere trættes om Møngen, men slutte et Forlig; og naar vi har troffet det, saa vil vi gjøre et Forsøg paa at vise, om vores Hr. Spekhoker har større Profit, ved at udpine os, end andre Handlende; og om det ey var mueligt, at sette dem en Taxt.

S. Bøsten.

Det var ey saa galt, lad os være enige, og du Broer Mellemflest, slaer dog vel heller ikke Feil i at bifalde vores Venstak; men du maae tillige lade Modet falde over din høye Prits, som har renst sig hos dig, fordi den Fattige maae betale dig bedre end os.

Mellemflestet.

Jeg vil lade alt mit Mod fare; men I maa ey heller tiere lade mig høre, at I have baaret mig.

Stinken.
Belan! vi ere da enige; du Flekke-
Bøste! du maae giøre Begyndelsen med
at sige os din Mening, om Forslaget til en
Tart for vores Hr. Spekhøker.

Bøsten.

Det vil nok blive et suurt Arbejde,
allerhelst da jeg nyeligen har lært at snakke;
dog det er ligemeget, jeg vil vove et For-
søg. Vi har jo, har jeg hørt, en Torve-
Mester, som hver Torvedag dog bør være
paa Torvet, og han har igien Betientere
med sig. Disse kunde jo vel hver Torve-
dag høre Priserne paa Torvet, og derefter
burde Tarten indrettes.

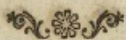
Mellemflesket.

Det gif umuelig an. Torve-Meste-
ren, og de Betientere som han har med sig,
har jo nok at bestille med at rangere Bon-
derne hver til sit Sted, at de ey skal op-
fylde Gaderne, saa at ingen kan komme
frem.

Stinken.

Ja vist nok, de har et suurt Ar-
beyde; men de har jo Stofke. Disse kan
de meget høbdig stytte sig ved om Torve-
dagens; men de bruge dem ikkun i Nøds-
fald.

Bø-

Bøsten.

Nu da gandske vel. Har disse saa meget at forrette, saa lad Torve-Mesteren endnu faae tvende Betientere, og disses Forretning burde ey være andet end at forhøre Torve-Priserne, (NB. de maatte hverken tage fra eller legge til) og derefter skulde disse rapportere det til behørige Steder, og efter deres Berætning skulde da i det mindste hver Maaned sættes min Høi Spekhøi en Tært; thi han skulde ligesaa lidet som andre have Frihed til at raade sig selv.

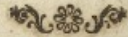
Mellemstøket

Dette Indfald var ey saa galt, det var og vist høyst nødvendig for ham.

Stinken.

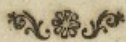
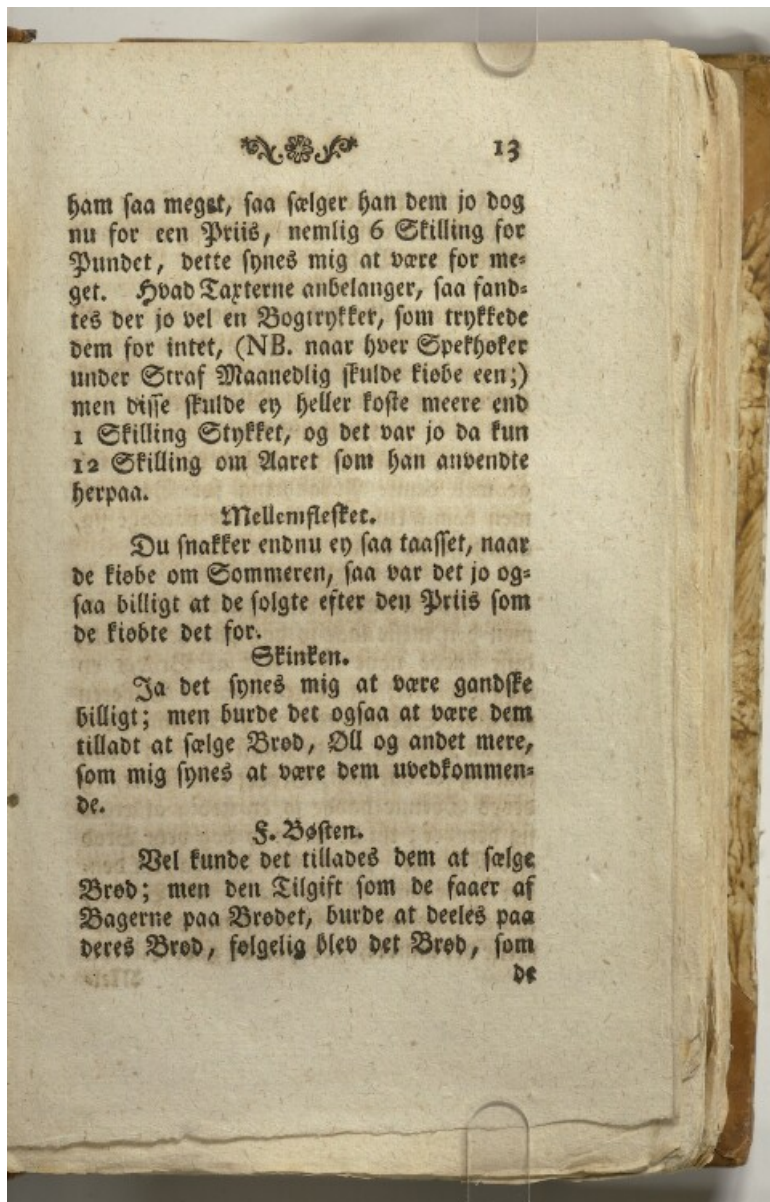
Det siger jeg med, det kunde vist ey skade, om noget af det feede Stov som flyver fra de Fattige hen paa ham, blev afborstet; dog alligevel vilde det koste noget at lade disse Tærter trykke, hvorfra skulde man tage disse Omkostninger? og hvorledes skulde man vel indrette den, allerhøist da han indkøber sine fleste Vahre om Sommeren.

25

S. Vøsten.

Nu fik du ret et herligt Indfald, og derved bragte du mig just paa den rette Bøyn. Han kiober sine fleste Vahre om Sommeren, siger du, det er vist sandt, nemlig Smør, Øste og Bryn ic. Disse Vahre ere jo dog ey saa dyre naar Skibsfarten vedvarer, som om Vinteren naar ingen er; folgelig kunde man jo for dem sætte en vis Priis fra den endtes indtil den igien begyndte; thi af Smør og Øst har de jo dog den meste Tid af Vinteren Forraad, ja jeg veed dem, som i denne haarde Vinter ey endnu har manglet disse Vahre, og da de endnu har Forraad, saa har de jo ogsaa dobbelt Profit. Naar da min Herr Spekhofter havde 2 Skilling paa et Pund Smør, i Steden for at han nu har 6 a 8 Skilling paa Pundet, burde han lade sig noye; og naar han paa sine Holstenske Øste havde 1 Skilling Pundet, kunde han jo ogsaa være tilfreds, (NB. de Fynske og Lollandske burde ey at indberegnes heri.) Dog vil jeg lade denne Prises Fastsettelse hvile paa andres høyere Estertanke, thi jeg er itkun svag af Tankkraft. Men endskiont de Fynske og Lollandske ey koster ham
ham

ham saa megst, saa sælger han dem jo dog nu for een Priis, nemlig 6 Stilling for Pundet, dette synes mig at være for meget. Hvad Taxterne anbelanger, saa fandtes der jo vel en Bogtrykker, som trykkede dem for intet, (NB. naar hver Spekhøker under Straf Maanedlig skulde købe een;) men disse skulde ey heller koste meere end 1 Stilling Stykket, og det var jo da kun 12 Stilling om Aaret som han anvendte herpaa.

Mellemfæstet.

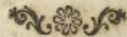
Du snakker endnu ey saa taasset, naar de købe om Sommeren, saa var det jo ogsaa billigt at de solgte efter den Priis som de købte det for.

Stinken.

Ja det synes mig at være gandske billigt; men burde det ogsaa at være dem tilladt at sælge Brød, Æll og andet mere, som mig synes at være dem udekommen-

S. Bøsten.

Vel kunde det tillades dem at sælge Brød; men den Tilgift som de faaer af Bagerne paa Brodet, burde at deeles paa deres Brød, selgelig blev det Brød, som
de

de Fattige købte af dem, noget større; ja de kunde vel ogsaa gierne lade sig nøye med deres Fæde-Vahre.

Sinken.

Men vilde det ey blive Bagerne til al for stor Besværlighed; thi de maatte jo da have tvende slags Brød, et til Spekhøkerne og et andet til Øltapperne.

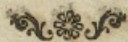
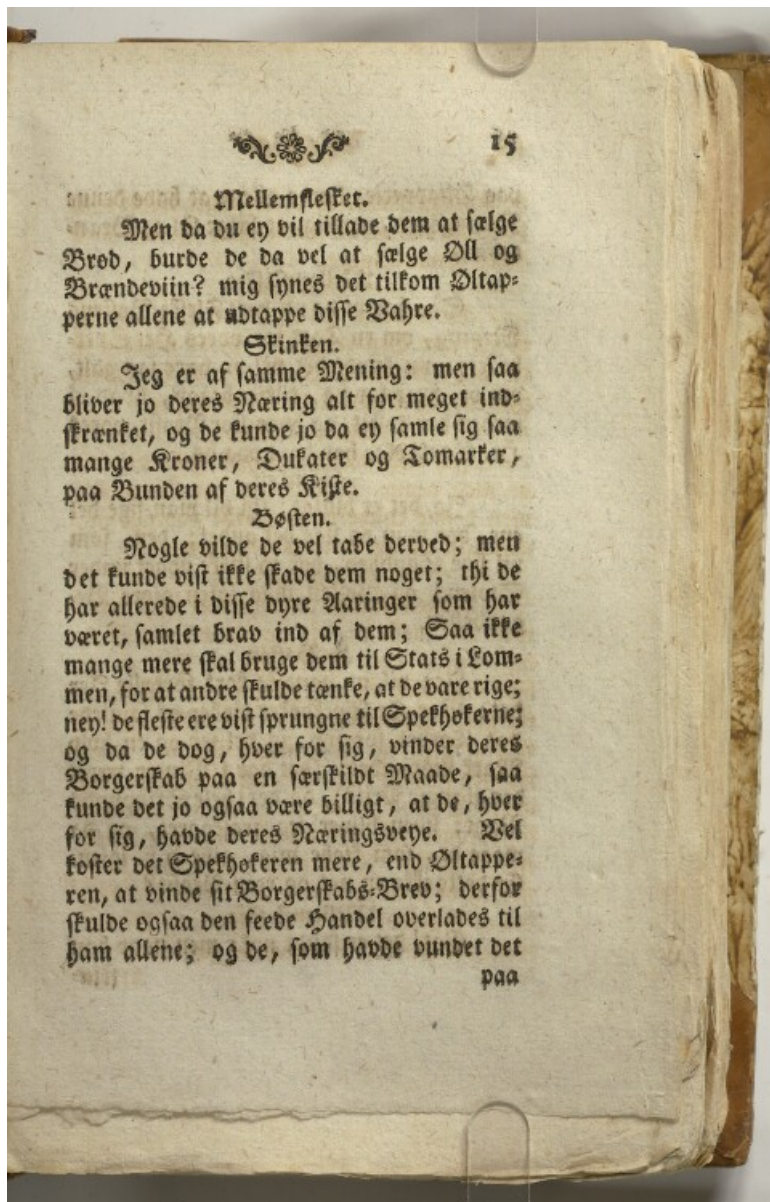
Mellemstøket.

Ja, nogen Besværlighed vilde vel følge med denne Forandring for Bagerne; men denne kunde de jo gierne paatage sig, allerhelst da de intet tabte herved.

Bøsten.

Nogen Umage vilde her vel følge med, men den meste laae jo dog paa deres Folk; disse burde nøye give Agt at Brodet ey blev forbyttet; thi i Steden for at Bageren nu giver Spekhøkeren for 3 Skilling Brød til paa Marken, fik de ingen Tilgiot; men, som jeg for har sagt, Brodet blev større, og deres Sønne havde jo ey nødigt at argre sig derover; thi de maae jo dog veje Brød efter Tarten. Forstikellen blev da kun denne: at de nøye passede paa at dele Brodet, saa at Spekhøkerne fik det store, og Øltapperne det mindre, hvorpaa de gavede Tilgiot.

Mels

Mellemfæstet.

Men da du ey vil tillade dem at sælge Brod, hurde de da vel at sælge Oll og Brændeviin? mig synes det tilkom Ostapperne allene at udtappe disse Bahre.

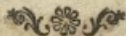
Skinken.

Jeg er af samme Mening: men saa bliver jo deres Naring alt for meget indskrænket, og de kunde jo da ey samle sig saa mange Kroner, Dukater og Tomarter, paa Bunden af deres Kiste.

Døsten.

Nogle vilde de vel tabe derved; men det kunde vist ikke skade dem noget; thi de har allerede i disse dyre Naringer som har været, samlet brag ind af dem; Saa ikke mange mere skal bruge dem til Stats i Commonen, for at andre skulde tænke, at de vare rige; nej! de fleste ere vist sprungne til Spekhofernes; og da de dog, hver for sig, vinder deres Borgerskab paa en særskildt Maade, saa kunde det jo ogsaa være billigt, at de, hver for sig, havde deres Naringsveje. Wel koster det Spekhoferen mere, end Ostapperen, at vinde sit Borgerskabs-Brev; derfor skulde ogsaa den feede Handel overlades til ham allene; og de, som havde bundet det
paa

paa Ostapperie, burde allene at hade denne
Næringsvey, nemlig, at sælge Ol og Bran-
deviin.

Mellemfæstet.

Saa har vi da nu hort Fleske-Bosten's
Mening, om en Tært for vores Her Spek-
hofere: nu kunde det vel ey være saa galt,
om vi, hver for sig, tilkiendegav, hvad vi
forhen har kostet, og hvor stor Profit, vores
Hr. Spekhofers har havt paa os.

Stinken.

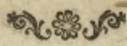
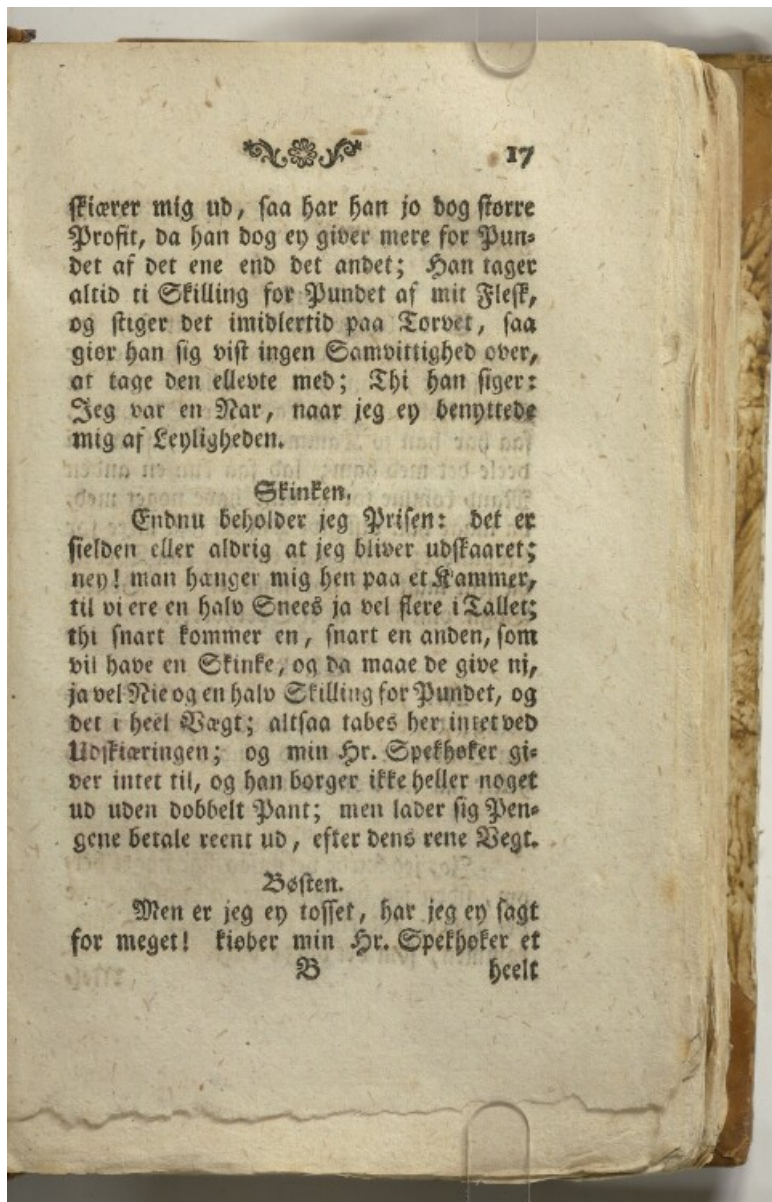
Ja, det er billigt; thi vil man sige det
ene, bør man og sige det andet; den, som
vil sige Sandhed, bør ey stille noget under
Stolen; og Bosten maa igien giøre Be-
gyndelsen.

S. Bosten.

Jeg vil nu gandske kort fortælle Jer
det: Vor Hr. Spekhofers kjober os samlede
paa Torvet for syv, ja vel sex og en halv
Mark Lis pundet; (det har i Winter været
den giængse Priis), og det i hele Skippunds
Bægt: siden bliver jeg frafskaaret, og da
maae de, som kjober mig, give 9 s. igien.
Er dette ikke en net og reen Profit?

Mellemfæstet.

Got! det er sandt nok: men naar han
stie-

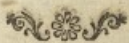
Kiærer mig ud, saa har han jo dog større Profit, da han dog ey giver mere for Pundet af det ene end det andet; Han tager altid ti Skilling for Pundet af mit Flest, og stiger det imidlertid paa Torvet, saa gior han sig vist ingen Samvittighed over, at tage den elleste med; Thi han siger: Jeg var en Nar, naar jeg ey benyttede mig af Leyligheden.

Skinken.

Endnu beholder jeg Prisen: det er sjelden eller aldrig at jeg bliver udskaaet; nej! man hanger mig hen paa et Kammer, til vi ere en halv Snees ja vel flere i Tallet; thi snart kommer en, snart en anden, som vil have en Skinke, og da maae de give ni, ja vel Nie og en halv Skilling for Pundet, og det i heet Bøgt; altsaa tabes her intet ved Udskaringen; og min Hr. Spekhofen giver intet til, og han bøger ikke heller noget ud uden dobbelt Pant; men lader sig Pengene betale reent ud, efter dens rene Bøgt.

Bøsten.

Men er jeg ey toffet, har jeg ey sagt for meget! Kiøber min Hr. Spekhofen et
B helt

Heelt Læs, eller et heelt Skippund af Gangen paa Torvet?

Mellemfæstet.

Er du bange, at du alt har sagt for meget? ney! ey for meget; thi det er vist sandt, kan han ey allene paa en Gang kiøbe et heelt Læs eller Skippund, saa har han jo Kammerater nok, som kan deele det med ham; lad saa kun en anden Mand komme for at vilse have noget med, da maae han vist give 4 ja vel 8 sk. mere for Læspundet; Thi lgaae engang paa Torvet, da skal man vist nok finde enhver Bondes Bogn omringet af ti Spekhokere.

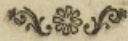
Stinken.

Men jeg mærker allerede til Forandring; det er vel best, at vi tale ogsaa noget om Smørret: Herved vindes dog vist ey heller saa lidet om Vinteren.

Dosten.

Ja, jeg burde vel ogsaa si noget herom, siden jeg har paataget mig at forklare det andet; endskiont det vel ey er saa fuldkommen, som det burde være.

Mel

Mellemplestet.

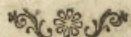
Der er jo ingen Messer fod; og det er jo en reen Folge, at den som bryder Isen, ikke kan i en kort Sirkel, og med en svag Hufommelse, erindre alle Ting.

Stinken.

Det er vist sandt: Den, som man siger der bryder Isen, giver andre Lejlighed til at dadse det som dog ey kom frem, naar der ey fandtes en, som vilde giøre Begyndelsen dermed; Dersom han feyler, saa faaer han Modstandere nok, og siger han Sandhed, saa har han jo ikke Dadlere; og da kan Ordspøget gælde: Sandhed faaer en braaden Pande.

Bøsten.

Nu! jeg mærker allerede til Forandring; det bliver derfor best, at jeg gandske kort taler noget om Smørret; efterdi vor Hr. Spekhøker ogsaa handler hermed: Det beste Smør, som man almindelig har, er jo det Holsteenske; (Chi Jorpagter-Smør, eller Amagerne's Koppe-Smør, kan den fattige ey faae meget af) Dette koster

jo dog sielben mere end en Mark Pundet naar de kiobe det, og dog tager de Herrer Spekholere 24 sk. igien for Pundet; burde han, om det er mig tilladt, saa at sporge, have denne uindskrankede Frihed? Mig synes nej; herfor kunde vel ogsaa sættes ham nogle Skranker. Herfra kan man nu slutte til det flettere. Jeg taber Lænkraften, men dog vil jeg endnu sige Eder noget om Eders vandblodte Oste.

Mellemfæstet.

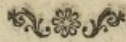
Hvad siger du? er du gal? vandblodte Oste! hvorledes skulde vel dette gaae til? de kiobe friske Oste, og disse svthde jo ind, naar de ligge længe.

Skinken.

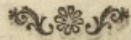
Ja det er sandt, nok troer jeg det samme; men da Bosten har givet Underretning om det andet, saa lad ham ogsaa hert noget nøyere forklare sig.

Bosten.

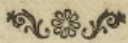
Har jeg fortalt mig, nu da om Forsættelse; dog, forend jeg beder mine Hr. Spek-

Spekhokere herom, maae jeg gjøre et Forsøg, om jeg ey kan nærmere forklare mig i det jeg har sagt. Jeg har ligefrem sagt, at de kiøbe dem om Sommeren friske, baade de Holsteenske, Laallandske og Fynske; Disse svinder, naar de ligge lange. Men jeg maae først walde om den Priis, hvorfor de have dem: Jeg er forvissat om, at de Holsteenske ey koster dem mere end fire Mark Lis pundet, og de Laallandske og Fynske har de gandske vist en Mark ringere; altsaa har de, de Holsteenske for 4 Skilling Pundet, og de Laallandske og Fynske for 3 Skilling Pundet. De svinder; dette maae de have betalt, det er jo billigt. De tabe, naar de skive det ud; dette bør ogsaa betales. Endnu maa jeg først erindre, at jeg ofte har sadt hos en Spekhoker, og med største Grammelse hort, hvorledes den stridbare Soldat tillige med den Fattige er bleven bortjaget, naar de har har vildet kiøbe enten for en Skilling Smør eller Ost; Er det da ikke ubilligt, at man saa ligefrem, uden den ringeste Efrertanke og Samvittigheds Følelse, bortviser dem begge? Vi har jo smaae Bøgter, nemlig Lod og Qvintiner:

tinener, og et Pund holder jo 32 Løb, altsaa kunde de jo sælge dem for en Skilling; Og naar det bliver dem nægtet, mon dette da ey kan give dem Anledning til at begaae store Laster, som de vel ofte ey begif, naar de kunde faae for en Skilling Smør eller Ost at kiøbe; og faaer de det sidste, va er det vist enten blødt eller og elendig lidet; Ja, dette giver dem vist Anledning til at begaae denne Last. Lyberie som de vel ey begif, naar de kunde faae for en Skilling at kiøbe; thi disse kan jo dog ey altid leve af Vand og Brød. Men jeg gaaer for vidt fra Hovedsagen. Endnu engang, jeg har sagt: vandblødt Ost; jeg vil overbevise Jer om, hvad jeg har sagt. Er det ikke sandt, I Herrer Spekhokere! at I stedse har en vaad Klud om Ederes Ost, og denne, for ey at blive tør, bliver blødt hveranden Time? Ja! I har jo ogsaa Vallier med Vand i? jeg vil just ikke sige, at I legge dem heri; Men dette troer jeg, at, naar de stedse blive blødt med vaade Klude, I da intet taber ved det, at de svinder, og da kan de vel holde Vægten, ligesaa vel naar de ere gamle, som friske; altsaa tabe I jo intet ved det, der,

der, og I tage jo desuden 6 s. for Pundet
af alle tre Sorter. Jeg vil denne Gang
ey sige mere; men andre maa domme mig,
om jeg har sagt for meget. Jeg haaber,
om jeg har feylet, I da, saabel som andre,
bevise mig den Godhed, at undskyldte mine
Feyl.

